

Warszawa, 12 października 2021 r.
KL/380/269/MF/2021

Pan

Mariusz Kamiński

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z podjęciem przez resort kierowany przez Pana Ministra prac nad nowelizacją ustawy o cudzoziemcach (wpis do wykazu prac legislacyjnych rządu UD275), przekazujemy uwagi dotyczące funkcjonowania ustawy o cudzoziemcach oraz zasad legalizacji pobytu i pracy pozyskane od przedsiębiorców oraz propozycje zmian, które prowadziłyby do usprawnienia systemu bez zmniejszania poziomu bezpieczeństwa i spójności państwa.

Zwracamy uwagę, że zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymaganiom rynku pracy jest czynnikiem zapewniającym możliwość rozwoju poszczególnych podmiotów gospodarczych i regionów Polski.

W opinii Konfederacji Lewiatan projektowane przepisy dotyczące dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy powinny:

- pozwalać w sposób elastyczny kształtować wielkość strumienia migracji zarobkowej krótkoterminowej i długoterminowej,
- w sposób przewidywalny ustalać procesy uzyskiwania dłuższych form zezwoleń na pracę dla osób – pracowników potrzebnych na polskim rynku pracy na dłużej,
- być transparentne i przewidywalne w zakresie możliwych rozstrzygnięć, kosztów i długości trwania,
- wykorzystywać w maksymalny sposób dostępne możliwości automatyzacji i elektronicznej procesów administracyjnych.

Zmiany w ustawie o cudzoziemcach są potrzebne dla polskiej gospodarki, która – z uwagi na trendy demograficzne – boryka się z niedostatkiem zasobów pracy. Z taką sytuacją będziemy musieli mierzyć się przez kilka kolejnych lat. To od polityki migracyjnej zależy, czy Polska będzie krajem przyciągających najbardziej wartościowych pracowników, czyli tzw. „talenty”, czy będzie skazana na porażkę w wyścigu o potencjał ludzki. Rozwiązania, jakie będą przyjęte w ramach nowej ustawy, na wiele miesięcy określą

rzeczywistość wielu przedsiębiorstw, dlatego apelujemy do Pana Ministra o przeprowadzenie procesu konsultacyjnego z udziałem wszystkich interesariuszy, w szczególności organizacji pracodawców.

W Konfederacji Lewiatan działa zespół do spraw cudzoziemców, w którego pracach uczestniczą pracując zarówno osoby mające praktyczne doświadczenie w realizacji procedur, jak i wybitni prawnicy specjalizujący się w legalizacji pobytu i pracy cudzoziemców. Jesteśmy gotowi do włączenia się w prace legislacyjne czy to na poziomie przygotowywania przepisów czy też na etapie ich konsultacji.

W załączeniu przekazujemy szczegółowe uwagi odnośnie funkcjonowania procedur legalizacji pobytu i pracy realizowanych przez urzędy wojewódzkie.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Uwagi szczegółowe dotyczące sposobu realizacji przez Urzędy Wojewódzkie procedur uzyskiwania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę oraz zezwolenia na pracę

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Uwagi szczegółowe dotyczące sposobu realizacji przez Urzędy Wojewódzkie procedur uzyskiwania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę oraz zezwolenia na pracę

1. Sposób składania dokumentów w sprawie zezwolenia na pracę i zezwolenia na pobyt i pracę nie jest ujednoczony pomiędzy poszczególnymi urzędami wojewódzkimi – w niektórych urzędach dopuszczalne jest wyłącznie składanie wniosków w postaci papierowej, w innych on-line z obowiązkiem dodatkowej wysyłki dokumentów.

Przykładowo w przypadku Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, w praktyce, termin zakończenia postępowania zależy od sposobu złożenia wniosku (11 miesięcy - wnioski wysłane pocztą; 6 miesięcy - wnioski złożone osobiście, jeśli dostępne są terminy wizyt).

Na obecnym etapie cyfryzacji państwa, również z uwagi na wdrażaną politykę „paperless”, należy przyjąć ujednoczoną formę składania wniosków, czyli on – line bez konieczności dosyłania dokumentów w postaci papierowej. Procedura sprawdzania kompletności wniosku powinna być w możliwie największym stopniu zautomatyzowana.

2. Urzędy w różny sposób traktują umieszczenie odcisku stempla w paszporcie cudzoziemca.

W zamyśle ustawodawcy odcisk stempla miał być wbijany do paszportu cudzoziemca po złożeniu przez niego wniosku o zezwolenie na pobyt. Ustawodawca nie wskazywał (poza złożeniem wniosków) dodatkowych warunków uzyskania odcisku stempla w paszporcie, tymczasem urzędy wojewódzkie stosują praktyki dalekie od tego założenia.

Przykłady:

- pracownik nie merytoryczny (wyłącznie przyjmujący dokumenty) odnosił się do treści wniosku poprzez analizę jego treści lub jego kompletności, w następstwie tego odmawiając przyjęcia wniosku lub strasząc cudzoziemca nielegalnym pobytym (Dolnośląski Urząd Wojewódzki i Śląski Urząd Wojewódzki),
- odcisk nie jest umieszczany w paszporcie, a zamiast niego cudzoziemcy dostają kartkę z informacją o złożonym wniosku - działanie to powoduje problem z potwierdzeniem legalności pobytu w okresie oczekiwania na wydanie decyzji.

Praktyki stosowane przez urzędy wojewódzkie powinny zostać bezwzględnie ujednoczone zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu o treści:

Art. 206.[Konsekwencje złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt stały]

1. Jeżeli wniosek o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały został złożony w czasie jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie:

1) wojewoda umieszcza w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie mu zezwolenia na pobyt stały;

2) pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały stanie się ostateczna.

Nowe procedury powinny wykluczać praktyki organów dowolnego interpretowania tego przepisu i uzależnienia umieszczenia odcisku stempla w paszporcie cudzoziemca od stwierdzenia poprawności wniosku (jedynym kryterium powinno być stwierdzenie, że wniosek nie zawiera braków formalnych).

3. Jednym z największych problemów procedury legalizacji pracy cudzoziemców jest **żądanie przedstawienia nadmiernej liczby dokumentów koniecznych** dla wydania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę czy też zezwolenia na wykonywanie pracy (większe wymagania w stosunku do tych wynikających z przepisów w tym pracy wymagającej wysokich kwalifikacji).

Przykłady niespójności i działań niezgodnych z przepisami:

- Dolnośląski Urząd Wojewódzki wzywa do uzupełnienia już złożonych dokumentów z informacją, iż powinny być one złożone w 2 kopiach (nie wynika to z przepisów), dając przy tym często bardzo krótki termin na uzupełnienie dokumentów,
- Istnieje bardzo duża różnica w zakresie dokumentów, które są oczekiwane, iż cudzoziemiec posiada źródło utrzymania:
- Mazowiecki Urząd Wojewódzki wymaga przedstawienia PIT, UPO oraz zaświadczenia o niezaleganiu z urzędem skarbowego, dla osób, które przebywają w Polsce ponad 6 miesięcy,
- Łódzki Urząd Wojewódzki – PIT, UPO oraz dopłaty lub zaświadczenia o niezaleganiu ze składkami ZUS,
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki - zaświadczenia z urzędem skarbowego,
- Małopolski Urząd Wojewódzki - PIT wraz z UPO,
- Pomorski Urząd Wojewódzki nie wymaga dodatkowych dokumentów potwierdzających uzyskiwanie dochodu (ta informacja jest przedstawiona w dokumentach ZUS, które dotyczą uzyskiwanego dochodu),
- urzędy wymagają dostarczenia w oryginale oświadczenia pracodawcy o niekaralności do każdego ze składanych, nawet jednocześnie, wniosków; przykład: 10 wniosków o zezwolenie na pracę wysłanych w 1 kopercie – do każdego z wniosków trzeba dołączyć oryginał oświadczenia pracodawcy o niekaralności, co stanowi jaskrawy przykład niepotrzebnego dokumentu i wielokrotnego powielania informacji, którą UW już dysponuje,
- Dolnośląski i Śląski Urząd Wojewódzki wymagają złożenia, jako załącznika do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę oświadczenia pracodawcy, że wysokość wynagrodzenia cudzoziemca nie jest niższa niż wysokość wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracy pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku,

- urzędy oczekują również dostarczenia dokumentów, których strona postępowania nie może złożyć; przykład: Mazowiecki Urząd Wojewódzki oczekuje dokumentów potwierdzających posiadanie zapewnionego miejsca zamieszkania w Polsce np. umowy najmu, umowy użyczenia, potwierdzenie zameldowania, zaświadczenia z hotelu, oświadczenia złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej o zapewnieniu cudzoziemcowi miejsca zamieszkania ze wskazaniem adresu i okresu zakwaterowania wraz z dokumentami potwierdzającymi prawo do dysponowania lokalem ważnych, co najmniej 3 miesiące od dnia wydania decyzji - ponieważ w obecnej sytuacji nie da się przewidzieć daty uzyskania zezwolenia jednolitego ze względu na opóźnienia urzędowe, tym samym nie ma możliwości uzyskania dokumentu z prawem dysponowania lokalem ważnych, co najmniej 3 miesiące od dnia wydania decyzji, w konsekwencji tak sformułowanego wymogu nie da się spełnić.

4. Żądanie informacji, które są już w posiadaniu urzędu

Przykłady:

- Dolnośląski Urząd Wojewódzki wzywa do uzupełnienia już złożonych dokumentów z informacją, że powinny być one złożone w 2 kopiach (nie wynika to z przepisów), dając przy tym często bardzo krótki termin na uzupełnienie dokumentów,
- w przypadku złożenia kolejnego wniosku na pracę w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 ustawy o cudzoziemcach) do tego samego wojewody, dla tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku – osoba prowadząca sprawę wzywa do dostarczenia dokumentu potwierdzającego posiadanie wysokich kwalifikacji,
- w pojedynczych przypadkach zdarza się, że urząd wzywa do przedłożenia dokumentów, które już zostały dostarczone (Dolnośląski i Pomorski Urząd Wojewódzki).

5. Brak wzorów dokumentów koniecznych / przydatnych podczas składania wniosku.

Przykładem mogą być tu brak jednego standardu pełnomocnictwa do reprezentowania cudzoziemca przed urzędem wojewódzkim w sprawach dotyczących legalizacji pobytu i prac. W urzędach funkcjonują różne wzory z innym zakresem pełnomocnictwa.

6. Niewłaściwe interpretowanie załączników i pouczeń do tych załączników

Przykłady:

- bardzo częstym problemem jest oświadczenie o niekaralności na końcu załącznika nr 1 do wniosku o zezwolenie jednolite. Z pouczenia do wniosku „W części III przy oświadczeniach w przedmiocie niekaralności, pkt 1-6 wypełnia podmiot powierzający wykonywanie pracy będący osobą fizyczną, a pkt 7 wypełnia podmiot będący osobą prawną” - w wielu przypadkach do wezwania uzupełnienia w zakresie wszystkich pól od 1 do 7 jest wzywany podmiot będący osobą prawną, a zatem taki, którego punkty 1-6 nie dotyczą.

- również brak jest spójności pomiędzy urzędami, co do prawidłowego sposobu podpisywania załącznika nr 1 do udzielenia zezwolenia na pobyt i pracę (w zależności od inspektora podpis osoby upoważnionej powinien znajdować się na ostatniej stronie załącznika, parafka powinna zostać postawiona na każdej stronie załącznika, brak pełnego podpisu (pomimo pieczęci imiennej) czasem jest traktowany, jako brak formalny lub nieformalny – ten problem pojawia się u Wojewody Dolnośląskiego, Śląskiego, Kujawsko-Pomorskiego czy Mazowieckiego).

7. Urzędy Wojewódzkie bez podstawy prawnej żądają również **przedłożenia dodatkowych dokumentów dla potrzeby weryfikacji umów pomiędzy agencją pracy tymczasowej a pracodawcą użytkownikiem** takich jak: potwierdzenie, że osoba podpisująca daną umowę czy inny dokument ze strony pracodawcy użytkownika posiada stosowne upoważnienie lub jest uprawniona do reprezentacji pracodawcy użytkownika lub też formularz zamówienia pracodawcy użytkownika w formie papierowej podpisany przez obie strony (praktyki stosowane przez Łódzki i Wielkopolski Urząd Wojewódzki).

8. Zwracamy uwagę Pana Ministra **na występujące opóźnienia** w realizacji procedur legalizacji pobytu i pracy cudzoziemców, wynikające z niezgodnego z przepisami działania po stronie urzędów wojewódzkich, które pozostawiają obcokrajowców bez dokumentów potwierdzających ich legalny pobyt w Polsce (w przypadku braku stempla) i bez dokumentu niezbędnego do przekraczania granic (biometryczna karta pobytu), ograniczając ich wolność przemieszczania się między Polska i innymi krajami w tym krajem ich pochodzenia.

Przykłady:

- brak wezwania cudzoziemców przez okres kilku miesięcy na pobranie odcisków palców w związku ze złożonym wnioskiem - w sytuacji braku odcisków palców nie „wbija się” cudzoziemcom odcisku stempla w paszporcie potwierdzającego złożenie wniosku bez braków formalnych,
- opóźnienia w nadawaniu sygnatury sprawy – jest ona nadawana nawet 2 lata po złożeniu wniosku.

Jednocześnie zwracamy uwagę na fakt, iż zdarza się, że w tym samym urzędzie wojewódzkim rozpatrywane są dwa wnioski tego samego pracodawcy, dotyczące tych samych warunków zatrudnienia – różnice w czasie ich rozpatrywania dochodzą do kilku miesięcy w zależności od tego, do którego inspektora zostanie przypisany wniosek.

W wielu przypadkach sprawa jest rozpatrywana dopiero po skierowaniu do urzędu wniosku o przyspieszenie postępowania i udzielenie informacji, w jakim terminie będzie rozpatrzona sprawa, z jednoczesnym powołaniem się na art. 35 i 37 k.p.a.

9. W realizacji procedur administracyjnych występują również **przypadki naruszania postanowień KPA**

Przykłady:

- brak możliwości kontaktu z inspektorem prowadzącym (naruszenie art. 10 KPA),
- brak umożliwienia cudzoziemcom czynnego udziału w postępowaniach (naruszenie art. 10 KPA) – po złożeniu wniosków cudzoziemcy zazwyczaj nie mają już możliwości zapoznania się z aktami sprawy i sprawdzenia aktualnego statusu sprawy. Systemy informacyjne, które wdrożyły poszczególne urzędy w ogóle nie spełniają swojej roli, bo nie informują należycie o statusie sprawy (aktualizowane rzadko i ze sporym opóźnieniem) i ewentualnych brakach w dokumentach. W większości przypadków cudzoziemcy/pełnomocnicy nie mają możliwości zapoznania się z aktami sprawy, bo nawet, jeśli taka możliwość teoretycznie istnieje to nie ma terminów w urzędzie na zapoznanie się z aktami sprawy.

10. Błędy w wydanych już decyzjach, gdzie organ, jako nazwę stanowiska wpisuje nie tę podaną we wniosku, a tę, która jest określeniem kodu zawodu. Pracodawca nie może zatrudnić pracownika na stanowisko, którego nie ma w strukturze firmy, jednocześnie mogąc go zatrudnić na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu. Wniosek o korektę wydłuża i tak długi czas postępowania o wydanie zezwolenia.

11. Zwracamy również uwagę na nieuzasadnione niczym praktyki polegające np. na pobieraniu opłat skarbowych za potwierdzenie zgodności kopii z oryginałem wysokości 5 zł za stronę (Łódzki Urząd Wojewódzki), co stanowi de facto czynnik znacząco podnoszący koszty uzyskania zezwolenia.

Odmienne sposoby postępowania przez poszczególne urzędy wojewódzkie mogą prowadzić do różnych skutków prawnych, w tym przypadku przyznanie lub nie prawa do legalnego pobytu na terenie RP. Analizując statystyki urzędów wojewódzkich wydać wyraźne różnice między nimi – np. w przypadku Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego odmów udzielenia zezwolenia na pracę było zaledwie 3,76%, w urzędzie pomorskim - 2,79%, podczas gdy w urzędzie mazowieckim odsetek ten osiągnął 32,66% (dane za 2021).

Zwracamy uwagę na istniejące różnice w podejściu inspektorów prowadzących postępowania, niezależnie od województwa. Inspektorzy nie są prawidłowo doszkalani z zakresu prowadzenia postępowań administracyjnych i, jesteśmy w stanie zaryzykować stwierdzenie, iż wewnątrz wydziałów do spraw cudzoziemców brak jest jednoznacznych wytycznych, co do procedur i procesów.

Mając na uwadze powyższe, Konfederacja Lewiatan zwraca się z wnioskiem o rozważenie możliwości wprowadzenia następujących rozwiązań, w ramach nowelizacji ustawy o cudzoziemcach i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

1. szybsza ścieżka obsługi pracodawców, co, do których nie ma wątpliwości w zakresie przestrzegania prawa pracy i przepisów związanych z zatrudnieniem cudzoziemców (tzw. „fast track”)

uzasadnienie: Kraje takie jak na przykład Czechy, Dania, Irlandia i również Niemcy od 2020 roku, wdrożyły strategiczne przepisy prawne przyspieszające procedury imigracyjne, co jest związane z długoterminową polityką tych państw w zakresie kształtowania migracji. Celem przyspieszonych procedur jest zapewnienie średnim przedsiębiorcom, jak również strategicznym inwestorom konkurencyjnego rozwiązania w zakresie mobilności pracowników, co przekłada się na ich pozytywny rozwój. Zapewnia to firmom dostęp do pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami, którzy nie są dostępni na lokalnym rynku pracy. Jednocześnie zaproponowane rozwiązania mogą zachęcić do podjęcia zatrudnienia w Polsce wysoko wykwalifikowanych pracowników bądź pracowników poszukujących pracy na stanowiskach deficytowych. W przypadku przedłużających się procedur osoby te mogą stać się zniecierpliwione i wybrać inne kraje, gdzie procedury legalizacji pobytu i pracy są dużo prostsze. Wprowadzenie przyspieszonych procedur w tych krajach miało również pozytywny wpływ na przyspieszenie procedur administracyjnych redukując potrzebę weryfikacji każdej aplikacji dla certyfikowanych pracodawców, którzy przechodzą taką weryfikację okresowo i gwarantują adekwatne zatrudnienie.

Zespół ds. cudzoziemców działający przy Konfederacji Lewiatan przygotował projekt przepisów w tej sprawie, który może zostać udostępniony na potrzeby prowadzonych prac nad nowelizacją ustawy o cudzoziemcach.

2. zmiany w zakresie zezwolenia na pracę

- w ogłoszeniu o pracę konieczność określenia wyłącznie zakresu zadań i wysokości wynagrodzenia miesięcznego, tylko w przypadku, gdy takie ogłoszenie jest wymagane
- określenie w ustawie zamkniętej listy dokumentów wystarczających do wydania pozwolenia (unikanie wielokrotnego wzywania celem przedłożenia dokumentów poświadczających te same zdarzenia/ fakty),
- weryfikacja kompetencji zawodowych cudzoziemca przez pracodawcę w trakcie rekrutacji (obecnie urząd wojewódzki w trakcie postępowania o do podjęcia pracy) wydanie zezwolenia na pracę wzywa o dyplomy, certyfikaty mające potwierdzić posiadane przez cudzoziemca kwalifikacji,

uzasadnienie; W obecnej sytuacji Urzędy Wojewódzkie żądają od cudzoziemców wielu dokumentów, często poświadczających zaistnienie tych samych faktów (np. umowy o pracę i zaświadczenie

o podleganiu ubezpieczeniom społecznym). To zwiększa biurokrację, powoduje większą niepewność pracownika cudzoziemskiego i niepotrzebnie wydłuża procedurę, powodując również zwiększone obciążenie pracą pracowników.

- w przypadku pracowników wysokokwalifikowanych - określenie jasnych, łatwo weryfikowalnych, kryteriów wydawania pozwolenia (np. poziom i kierunek wykształcenia, oferowane wynagrodzenie). Warto zauważyć, że inne kraje stosują wynagrodzenie, jako kryterium eliminujące dodatkowe wymagania dotyczące potwierdzania kwalifikacji.
  - zwolnienie z testu rynku pracy w następujących przypadkach, (co najmniej jeden wymieniony):
    - bezrobocie rejestrowane na terenie powiatu wynosi 7% lub mniej,
    - wynagrodzenie oferowane cudzoziemcowi jest wyższe lub równe 1,5-krotności przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w minionym kwartale wg informacji Prezesa GUS,
    - zawód, w którym pracodawca zamierza powierzyć pracę cudzoziemcowi NIE zalicza się do zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy (odwrotny test rynku pracy).
- uzasadnienie: Odejście od testu rynku pracy w sytuacji, gdy wcześniej zebrane dane wskazują na jego bezzasadność będzie odciążało PUP od wykonywania niepotrzebnych zadań, a także pozytywnie wpłynie na uproszczenie procedury.
- informacje o pracodawcy “zaciągane” z innych systemów (ZUS, UP, Straż Graniczna). W przypadku pozyskania informacji stanowiącej przesłankę do niewydania decyzji o zezwoleniu na pracę – zawiadomienie w systemie obsługi zezwoleń pracodawcy wraz ze wskazaniem, która z przesłanek nie została spełniona,
  - w przypadku wydawania zezwolenia typu „A” dla cudzoziemca świadczącego pracę na podstawie oświadczenia – procedura w oparciu o informacje już zgromadzone w PUP (m.in. przy okazji składania oświadczenia), jednokrotne wprowadzanie danych dotyczących pracodawcy, który zatrudnia jednorazowo lub w krótkim okresie czasu wielu cudzoziemców (baza pracodawców) plus ustawowe zobowiązanie pracodawcy do zawiadomienia o zmianie danych.
- uzasadnienie: To rozwiązanie skróci procedurę i ograniczy pobieranie tych samych danych. Elektroniczne składanie wniosków ograniczy również liczbę błędów. Procedowanie wniosku wyłącznie elektronicznie, dokumenty dodatkowe w formie skanów poświadczonych profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym, na etapie składania wniosku – weryfikacja kompletności wniosku (złożonych dokumentów). Pracodawca składający wniosek powinien mieć możliwość sprawdzenia, na jakim etapie rozpatrywania jest wniosek, korespondencja z pracodawcą wyłączenie w formie elektronicznej.
- dla pracodawców zatrudniających pracowników o „szczególnym znaczeniu dla lokalnego rynku pracy” lub prowadzących rekrutację masową – wskazanie opiekuna – pracownika PUP, który rozpatruje wszystkie sprawy tego samego pracodawcy,
  - w okresie zatrudnienia cudzoziemca można przenosić na stanowisko równorzędne lub wyższe po okresie 3 miesięcy pracy z zachowaniem zasady, że jego warunki pracy nie mogą być gorsze

- niż określone w ogłoszeniu, przy jednoczesnym zgłoszeniu przez pracodawcę tego faktu do wojewody (lub innego wskazanego organu) w terminie 7 dni od daty zmiany stanowiska.
- w przypadku umów zlecenia – określenie wyłącznie minimalnej liczby godzin, które cudzoziemiec będzie pracował w danym miesiącu plus gwarancja uzyskania wynagrodzenia równego lub większego minimalnemu wynagrodzeniu.
  - możliwość wydłużenia okresu obowiązywania tego zezwolenia na podstawie wniosku pracodawcy, złożonego nie później w ostatnim dniu obowiązywania dotychczasowego pozwolenia na pobyt i pracę. Wykorzystanie instytucji milczącego załatwienia sprawy, (jeśli urząd nie wyda decyzji odmownej, przyjmuje się, że zezwolenie jest przedłużone na wnioskowany okres).
  - uproszczony sposób występowania o kolejne zezwolenia (odnawiane automatycznie po złożeniu wniosku chyba, że istnieją przesłanki do tego żeby zezwolenie nie „odnowić” np. osoba została skazana wyrokiem sądu za przestępstwa kryminalne itd).

3. zmiany w jednolitym zezwoleniu na pobyt i pracę wydawane przez Urząd Wojewódzki

- wydłużenie okresu obowiązywania tego zezwolenia do 4-5 lat.
- jeśli odciski cudzoziemca są wprowadzone do systemu „pobyt” nie są wymagane do złożenia wniosku. W takim przypadku cudzoziemiec składa odciski palców jedynie przy odbiorze karty pobytu.
- Jeśli odciski palca nie są wprowadzone do systemu „pobyt”, lub jeśli organ stwierdzi, że jest to niezbędne dla wydania jednolitego zezwolenia na pobyt i pracę – możliwość wezwania cudzoziemca do złożenia odcisków linii papilarnych w trakcie toczącego się postępowania (brak odcisków palców nie jest brakiem formalnym dla toczącego się postępowania).
- w przypadku wnioskowania o ponowne jednolite zezwolenie na pobyt i pracę – brak obowiązku składania odcisków palców na etapie wniosku,
- uzasadnienie: obecnie procedura składania odcisków palców jest tym etapem, który znacząco wydłuża całą procedurę. W nowych przepisach sugerujemy składanie dwukrotne odcisków palców – przy występowaniu o wizę, (co powinno być przekazywane w systemie) i przy odbiorze dokumentów (celem porównania i weryfikacji). W trakcie toczącego się postępowania linie papilarne powinny być pobierane w trakcie procedury rozpatrywania wniosku jedynie w przypadku, gdy linie papilarne cudzoziemca nie są wpisane w SI Pobyt (np. cudzoziemiec znajduje się na terytorium RP w ramach ruchu bezwizowego).
- przyznanie pracodawcy statusu uczestnika postępowania o jednolite zezwolenie na pobyt i pracę
- Uzasadnienie: w praktyce pracodawca jest odpowiedzialny za złożenie części wniosku i jest interesariuszem procesu.
- umożliwienie w okresie zatrudnienia przeniesienie cudzoziemca na stanowisko równorzędne lub wyższe po okresie 3 miesięcy pracy z zachowaniem zasady, że jego warunki pracy nie mogą być gorsze niż określone w ogłoszeniu, przy jednoczesnym obowiązku zgłoszenia tego faktu do organu administracji w terminie 7 dni od daty zmiany stanowiska

lub – rozwiązanie dalej idące - ograniczenie wymogu do złożenia oświadczenia o zmianie stanowiska w ciągu 15 dni od zmiany zamiast nowej aplikacji o zmianę pozwolenia

Uzasadnienie; to rozwiązanie pozwala pracodawcy bardziej elastycznie zarządzać zasobami i dostosowywać je do bieżących potrzeb, bez ryzyka pogorszenia sytuacji pracownika cudzoziemskiego

- wszelkiego rodzaju zezwolenia związane z pracą i pobytem powinny być powiązane z wnioskami o pozwolenia złożone przez członków ich najbliższej rodziny (pozwolenia dla członków rodzin powinny być wystawiane priorytetowo po wystawieniu zezwoleń dla pracowników).
- Wyłącznie elektronicznie procesowanie aplikacji (zarówno złożenie, jak i procedowanie), korespondencja z cudzoziemcem i pracodawcą wyłącznie w formie elektronicznej, co może pozytywnie wpłynąć na proces archiwizacji informacji, danych i dokumentów, upraszczając jednocześnie dostęp do wcześniej pozyskanych danych, koniecznych przy procedurze przedłużenia pozwoleń.

4. zmiany w zakresie oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi (ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na prace na polskim rynku pracy, odpowiedzią na część problemów byłoby wprowadzenie długoterminowego pozwolenia na prace, które może być uzyskane na podstawie uproszczonej procedury podobnej obecnej dotyczącej oświadczenia pracodawcy o zatrudnieniu cudzoziemca ew. zmiany sugerowane poniżej:

- wydłużenie możliwości świadczenia pracy z możliwością dalszego przedłużania bez restrykcyjnych ograniczeń,
- rozszerzenie możliwości korzystania z oświadczenia przez obywateli większej liczby państw (np. Albania, Czarnogóra, Serbia, Bośnia) oraz przez cudzoziemców podejmujących prace w zawodach deficytowych na rynku pracy.

Uzasadnienie: Przedłużenie ważności oświadczenia mogłoby znacznie odciążyć urzędy pracy i wojewódzkie, gdy cudzoziemcy mogliby uzyskać pierwsze dokumenty na prace i pobyt. Typowe zatrudnienie pracowników korzystających z tych oświadczeń jest dłuższe niż 6 miesięcy i wymaga dodatkowych aplikacji takich jak pozwolenie na prace plus pozwolenie na pobyt przedłużające ich prawo to pozostania na terytorium Polski

Konfederacja Lewiatan, KL/380/269/MF/2021